

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “เพศภาวะกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ศึกษากรณี : โรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา
บทบาทหญิงชายกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อศึกษาปัจจัย
ของครอบครัวและโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจ

นักเรียนในช่วงอายุ 15-17 ปี ถือว่าได้เข้าสู่การเป็นวัยรุ่น เป็นช่วงเวลาที่ควรจะมีการ
การเลือกแนวทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต การตัดสินใจเลือกอาชีพ
เพื่อศึกษาต่อจึงถือได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญ ผลการศึกษาคือ นักเรียนทุกคนต้องการที่จะศึกษาต่อ
ในระดับที่สูงขึ้น และพบว่าบทบาทหญิงชายไม่มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเลือกอาชีพของ
นักเรียนทั้งหญิงและชาย แต่เมื่อมาพิจารณาอาชีพที่นักเรียนแต่ละคนเลือกไว้ กับพบว่าอาชีพ
ที่นักเรียนทุกคนเลือก ส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่เลือกตามบทบาทเพศของตน ที่ขัดแย้งกับความคิด
ของตนเองโดยไม่รู้ตัว สะท้อนให้เห็นว่าเป็นผลพวงของการอบรมปลูกฝังของพ่อแม่และครู
ที่ต้องการให้เด็กนักเรียนได้ตระหนักรู้ถึงบทบาทความเป็นเพศและหน้าที่ของตนเอง ที่มีมาตั้งแต่
อดีตจนถึงปัจจุบัน ในทุกสังคมและชนชั้นแตกต่างกันตามระยะเวลา ทำให้เห็นการถ่ายทอด และ
สืบทอดการแบ่งงานกันทำตามบทบาทเพศ โดยเฉพาะการถ่ายทอดบทบาทความเป็นหญิงผ่าน
ทางโรงเรียน และจากการปลูกฝังความคิดดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายซึมซับ
เอาความคิดในลักษณะของการแบ่งแยกเพศกับอาชีพเข้ามาไว้โดยไม่รู้ตัว ทำให้ในการตัดสินใจ
เลือกอาชีพของนักเรียนจึงเลือกอาชีพที่ถูกสังคมกำหนดว่าเป็นอาชีพของเพศตนเองมากกว่าที่จะ
เลือกอาชีพของเพศตรงข้าม

ปัจจัยด้านครอบครัวและโรงเรียนโดยเฉพาะในส่วนของพ่อแม่ และครู ต่างก็คิด
เหมือนกันว่าในการเลือกอาชีพนั้น ควรต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบทบาทเพศและ
บุคลิกลักษณะของตนเองเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและความสำเร็จในการประกอบ
อาชีพในอนาคต ถือว่ามีผลกระทบต่อ การตัดสินใจของนักเรียนโดยตรง จะเห็นว่าเป็นความคิด
ที่ทั้งพ่อแม่และครูก็ได้ถูกอบรมปลูกฝังมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันเช่นกัน เป็นการผลิตซ้ำทาง
ความคิดที่ถูกถ่ายทอดและสืบทอดกันรุ่นต่อรุ่นไปเรื่อย ๆ และดูเหมือนว่าทุกคนต่างก็ยอมรับ
กฎเกณฑ์นี้ ด้วยความเต็มใจโดยที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวก็ตาม

แต่อย่างไรก็ดีทั้งครู และพ่อแม่ ต่างก็ยังต้องการให้นักเรียนตัดสินใจเลือกอาชีพและ
สาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ ต้องให้มีความเหมาะสมกับบทบาทเพศและบุคลิกลักษณะของตนเองเป็น
สำคัญ เพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีบทบาทเพศหรือบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกัน โดยที่ทุกคนจะมี

ลักษณะที่ชี้ชัดเฉพาะตน ไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ นิสัยใจคอ ความรู้ความถนัด ความสามารถ ถ้านักเรียนสามารถมองตนเองได้ตามสภาพความเป็นจริง ย่อมช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับตัวเองได้มากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอนาคตได้

ในการตัดสินใจเลือกอาชีพถือเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนขบวนการหนึ่ง ที่บุคคลที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพ จะต้องรู้จักตัวเองในทุก ๆ ด้าน ทุกแง่ทุกมุม เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการยากสำหรับปุถุชนทั่วไป นอกจากจะต้องรู้จักตัวเองแล้ว ผู้เลือกอาชีพจะต้องรู้จักโลกของงาน คือ รู้จักอาชีพโดยละเอียดในหลายๆ อาชีพด้วย ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แล้วส่งผลดีให้กับผู้ตัดสินใจมากที่สุดคือ ตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนมากที่สุด ย่อมก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และก่อให้เกิดความสุขในการทำงาน และยังมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอีกด้วย